

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ

2020. JANUÁR

TETT ÉS VÉDELEM
LIGA

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló	5
A Tett és Védelem Liga	7
A jelentésről	7
Módszertan	8
Antiszemita gyűlöletcselekmények – 2020.január	12
Gyűlöletbeszéd	12
Diszkrimináció	13
További gyűlöletcselekmények	14
Közösségi hírek, reakciók	16
Hivatalos és civil reakciók	21
Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról	22
Egyéb hírek	23
A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos eljárásban kezdeményezett ügyei	26
A hónap krónikája	27
Kapcsolat és támogatás	29
Felhasznált irodalom	29
Impresszum	30

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az antiszemitizmus elleni küzdelem jelentős része az antiszemita incidensek előfordulásának nyomon követése. A Tett és Védelem Liga egyik célja, hogy a társadalom szélesebb köreiből felhívja a figyelmet az antiszemitizmusra. Ennek elsődleges eszköze a közéletben előforduló gyűlölet-bűncselekményekkel kapcsolatos folyamatos és szakmailag megalapozott monitoringtevékenység. Az antiszemita incidensekre és egyéb gyűlöletcselekményekre vonatkozó információk gyűjtése és elemzése hiányában sem a zsidó közösségek, sem az egyének számára nem lehet valós védelmet biztosítani. Az adatgyűjtés eredményét a Tett és Védelem Liga havi rendszerességgel közzéteszi havi jelentések formájában, az egyes országokra/régiókra vonatkozó megállapítások összefoglalóját pedig éves jelentésben publikálja.

A jelentések kétféle cselekménnyel fog-

lalkoznak: antiszemita gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel. A jelentések mindkét cselekményt összefoglalóan 'gyűlöletcselekményeknek' nevezik. Az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és az egyéb típusú gyűlölet-bűncselekmények közötti fő különbség az antiszemita motiváció megléte. Az egyes országok eltérő törvényei és jogszabályi alkalmazásai következtében változó, hogy a büntetőjog szerint mely antiszemita incidensek számítanak bűncselekménynek. Előfordulnak olyan gyűlölet motiválta cselekmények is, amelyek ugyan felzaklatják a zsidó közösséget, mégsem tekinthetők bűncselekménynek, például a szólásszabadság égíse alatt. Az általános áttekintés megszerzése és az időbeli változások vizsgálata érdekében a Tett és Védelem Liga szerint mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

A minél szélesebb körű monitorozás érdekében a Tett és Védelem Liga többféle forrást alkalmaz. Az események regisztrálásán kívül, az egyes incidensek különböző jellemzőit is számba vesszük. A dokumentálás során rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére (amennyiben ismert), célpontjára és (esetleges) következményeire vonatkozó adatokat, valamint megkülönböztetjük egymástól az eltérő cselekménytípusokat.

Ebben a hónapban Alapítványunk négy antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított. Három eset a gyűlöletbeszéd, egy a

diszkrimináció kategóriájába tartozott. Az első esetben bejelentés érkezett Alapítványunkhoz, hogy egy megállóban ismeretlenek antiszemita feliratot festettek egy üresen álló plakáthelyre. A második esetben arról írtunk, hogy a KDNP pécs-baryai szervezetének Facebook-oldalán posztoltak egy képet, mely eredetileg a náci propagandát hivatott terjeszteni. A harmadik esetben arról írtunk, hogy egy dusnoki pártól kiemelték gyermeküket, mert nem anyakönyveztették – ami mögött egy sajátos világnézet áll. A család közelében feltűnt egy antiszemitizmusáról ismert személy, aki egy videóban ezzel kapcsolatban azt fejtegeti, hogy *"meg kell mutatni a parlamenti zsinagógának és Judapest"*-nek is. A diszkriminációs esetben orvosi ellátás során ért inzultus egy beteget.

A További gyűlöletcselekmények kategóriájába ebben a hónapban egy hír került. Ebben a fejezetben kerülnek azon hírek, ese-

mények melyek bár gyűlöletcselekmények, az időpontjuk ismeretlen, vagy jelentéktelenségük illetve az antiszemita szándék egyértelműségének hiánya miatt nem képezik részét a statisztikának. Ez a hír Siklósi Beatrixnak a Kossuth Rádió csatornavezetői kinevezése elleni eseményekről szól.

Január hónapban egy új hivatalos eljárást kezdeményezett Alapítványunk. Bejelentés érkezett egy diszkriminatív esetről. Még 2019. december 24-én kereste fel a bejelentő az ügyeletes orvosi szolgálatot tüszős mandulagyulladás tüneteivel. Az egészségügyi intézményben az orvos bántó és kirekesztő módon kommunikált a bejelentővel, egy alkalommal azt mondta: *„Maga nem jönne ide, ha megnézne Jézusról egy filmet, bár azt úgysem értené, mivel ránézésre is más vallású”*. Alapítványunk eljárást kezdeményezett az Egyenlő Bánásmód Hatóságnál és a Magyar Orvosi Kamaránál is.

A TETT ÉS VÉDELEM LIGA

Az elmúlt évtizedben erősödött az antiszemitizmus Európában. Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA)¹ felmérései és a Rágalmazásellenes Liga (ADL) Global 100² tanulmányai jól mutatják az antiszemitizmus széles spektrumát és időbeli változásait.

Az antiszemita incidensek az események tartalmát, megnyilvánulási módját és elkövetőit tekintve meglehetősen különböznek egymástól a monitorozott országokban. A modern antiszemitizmus leginkább az iszlamizmushoz és a szélsőséges jobb-, illetve baloldali csoportokhoz köthető. Iszlamista megnyilvánulások leggyakrabban Nyugat-Európa azon országaiban fordulnak elő, ahol nagyobb számú muszlim lakosság él, míg Kelet- és Közép-Európában ritkaságnak számítanak. A szélsőbaloldali antiszemitizmus Nyugat-Európában gyakran az anticionizmus álcája mögé bújlik, és rendszerint a közel-keleti konfliktus-

hoz köthető. Kelet- és Közép-Európában a jobboldal zsidókkal szembeni előítéletességének van hagyománya, és nem csupán a fasizmushoz és a nácizmushoz köthető, hanem időnként populista-nacionalista csoportok köreiből is megjelenik. Az elmúlt évtizedben számos országban érezte magát egyre nagyobb veszélyben a zsidó közösség. A veszélyérzet nem csak a zsidók és zsidó intézmények ellen irányuló fizikai támadások terjedése miatt növekszik, hanem az egyre terjedő összeesküvés elméletek, a gyűlölet online megnyilvánulásai és az olyan politikai kampányok miatt is, amelyek be kívánják tiltani például a brit milá szertartást és a kóser étkezést.

Az antiszemitizmus elleni harc egyre sürgetőbb probléma Európában. A Tett és Védelem Liga azért jött létre, hogy felfedje a modernkori antiszemitizmus mozgatórugóit és hatékony védelmet biztosítson ellene.

5

A JELENTÉSRŐL

Az antiszemitizmus általános megítélése és kezelése sokszor szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele a tényleges helyzet megismerése, amelynek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek³ monitorozása.

A Tett és Védelem Liga 2019-től kezdve Európa 7 országában folytat monitoringtevékenységet. Első lépésként jelenleg Ausztriában, Csehországban, Norvégiában, Lengyelországban, Romániában, Szlovákiában és Svédországban gyűjtünk adatokat, később további országokra is ki fogjuk

terjeszteni tevékenységünket. Az antiszemitizmus monitorozását illetően az országoknak megvannak a maguk sajátosságai, melyek között meglehetősen nagy különbségek fedezhetők fel. Bizonyos országokban több olyan szervezet is működik, amely a Tett és Védelem Ligához hasonló céllal rendelkezik, míg máshol elhanyagolható mértékű vagy egyáltalán nincsen hasonló tevékenység. A Tett és Védelem Liga semmi esetre sem szeretne a meglévő szervezetek helyébe lépni, információcserére törekszünk és együttműködéseket szeretnénk létrehozni.

A havi jelentéseken túl, az incidensek részletes elemzését ismertető éves összefoglaló jelentéseket is készítünk. A jelentéseket angol nyelven, illetve a legtöbb esetben a helyi nyelven is közzé tesszük.

¹ Az EU alapjogi ügynöksége: „antiszemitizmus – az európai unióban 2008 és 2018 között rendelkezésre álló adatok áttekintése”

² [HTTPS://GLOBAL100.ADL.ORG](https://global100.adl.org)

³ Részletekért lásd a *Műszertan* fejezetet.

A gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekménytípusoktól. Ezek a bűncselekmények és incidensek egyfajta üzenetnek tekinthetők, nem csak az adott áldozatra, hanem egy nagyobb közösség felé irányulnak. Az antiszemitizmus és az egyéb gyűlölet-bűncselekmények tehát nem csak egy adott személyt, hanem az egész társadalom szerkezetét támadják. Ez természetesen nem csökkenti az áldozatok által átélt fájdalmat és lelki traumát. Ezen bűncselekmények gyakran nem csak az áldozatokra vagy a tulajdonukra jelentenek veszélyt, de gyakran az áldozat önbecsülése és méltósága is csorbát szenved. Az incidensek azt érzékeltetik, hogy az áldozat nem egyenrangú tagja vagy egyáltalán nem is tagja a társadalomnak. Mivel a gyűlölet-bűncselekmények általánosságban az áldozat valamely (vélt vagy valós) megváltoztathatatlan tulajdonsága ellen irányulnak, az áldozat szinte védetlen. Az áldozatok sokszor félnek, hogy hasonló vagy még rosszabb atrocitások érik majd őket, ha azonosítják az illetékes hatóságnál. Az incidensek nem megfelelő kezelése könnyen vezethet másodlagos viktimizációhoz, amikor az áldozat elhiszi, hogy ő a hibás, amiért például nem volt elég elővigyázatos, stb. Ezek a típusú bűncselekmények, mint már említettük, egy egész közösséget érintenek. Áldozatai sokszor felcserélhetők, mivel számos esetben a támadás nem egy bizonyos személyre irányul, hanem bárkire, aki az adott megtámadott csoport tagja. Ez azt jelenti, hogy a megtámadott csoport minden tagja potenciális áldozattá válik és félhet, hogy a jövőben ő maga is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontja lesz. Ez különösen igaz azokra a csoportokra, amelyek hosszú idő óta ki vannak téve az előítéletességnek. Annak hosszas bizonyítása szükségtelen, hogy a zsidóság ebbe a körbe tartozik. Ezen cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Az ilyen incidensek nem megfe-

lelő kezelése az egész társadalomra nézve súlyos következményekkel járhat, hiszen egyrészt felbátorítja az elkövetőket, hogy hasonló cselekményeket kövessenek el, másrészt az egész társadalom összetartó erejét csonkítja⁴.

Nem túlzás azt állítani, hogy kevesebb gyűlölet-bűncselekményt jelentenek és dokumentálnak, mint amennyi valójában történik. Az elkövetett és a bejelentett bűncselekmények számában való országokbeli eltérés nem feltétlenül köthető a zsidók számához. A kevesebb bejelentett cselekmény egyik oka, hogy az áldozatok sokszor nem jelentik az eseteket a rendőrségen vagy az illetékes hatóságnál. Ennek több magyarázata lehet. Sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik az eseteket, akár felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van továbbá, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat vagy nem tudja hova fordulhatna segítségért. Az áldozatok tarthatnak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül és a bejelentés miatt még többet fognak szenvedni, illetve azt is feltételezhetik, hogy a hatóságok nem tudják majd bizonyítani a gyűlöletmotivációt, így a bejelentés hiába való.

A civil szervezetek segíthetnek ezen problémák orvoslásában, együttműködhetnek a rendőrséggel és az illetékes hatóságokkal, valamint egyfajta közvetítő szerepet is betölthetnek az áldozat és a hatóság között. A civil szervezetek által készített jelentések alkalmasak lehetnek arra, hogy felhívják a hivatalos szervek figyelmét a gyűlölet motiválta bűncselekményekre és az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendeket rajzoljanak fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra terelésében, jogi védelmet nyújthatnak az áldozatoknak, és egyéb módon segíthetik őket.

4 Levin és McDevitt 1999, 92-93; OSCE/ODIHR 2009a, 19-21; OSCE/ODIHR 2009b, 17-18; Perry 2001, 10).

MÓDSZERTAN

A jelentések kétféle cselekménnyel foglalkoznak: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel, melyeket az EBESZ a következőképpen definiál⁵ (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

- gyűlölet-bűncselekmény: olyan a büntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motivál⁶
- gyűlölet motiválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. Habár az antiszemitizmusnak létezik egy széles körben elfogadott meghatározása (lásd IHRA 2017), a gyűlölet-bűncselekményekre vonatkozóan jelenleg nincs egy következetes definíció a Tett és Védelem Liga által monitorozott országokban.

A jogi következmények is eltérőek az egyes országokban, így előfordulhat, hogy ami bűncselekménynek számít az egyik országban, nem törvényellenes egy másikban. Egyértelmű példa erre az ún. holokausztagadás, amely Magyarországon például jogellenes, míg a Tett és Védelem Liga által monitorozott számos másik országban nem törvénysértő. A Tett és Védelem Liga adatgyűjtése meglehetősen széleskörű, igyekszünk minden esetről beszámolni jelentéseinkben, ugyanakkor előfordulhat, hogy egymáshoz hasonló eseteket bizonyos országokban bűncselekményként, míg máshol „csak” incidensként tartunk nyilván. Mindig az adott ország büntető törvénykönyve szerinti meghatározást vesszük alapul. Úgy véljük, hogy e különbségek okozta problémák idővel csökkenni fognak, ahogy egységes meghatározásokat és jogszabályi rendelkezéseket fogadnak el az Európai

Unióban.

Jelentéseinkben részletesen ismertetjük a gyűlölet motiválta incidenseket és bemutatjuk, hogyan igyekszünk kezelni a problémákat. Jelentéseink nemzetközi és független monitorozásokon, helyi tudósítóktól szerzett információkon, valamint azonos vagy hasonló ügyekkel foglalkozó szervezetek gyűjtötte adatokon alapulnak.

A havi jelentések a lehető legtágabb értelemben veszik számba az antiszemitizmus motiválta gyűlölet-bűncselekményeket és gyűlöletincidenseket, bemutatva azok elkövetőit, célpontját, módszereit és üzenetét. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos azonban, hogy az antiszemita motivációt meg lehet állapítani, azaz, hogy az elkövető a zsidósághoz való tartozás vagy annak feltételezése miatt választotta az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő.

A monitorozás során gyűlöletcselekménynek tekintünk minden esetet, amely a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába tartozik. Ezek lehetnek az adott ország büntető törvénykönyve által nevesített bűncselekmények (például közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban a büntető törvénykönyvben szereplő egyéb tettek is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható.

A gyűlöletcselekmények azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített indikátorok⁷ vizsgálata alapján döntünk arról, hogy az adott tettnek lehetett-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. A média figyelésén és helyi tudósítók beszámolóin túl, a Tett és Védelem Liga az áldozatok bejelentéseire támaszkodik. Magyarországon 24 órás forródrót működik, amely megkönnyíti a bejelentést. Célunk, hogy más

⁵ A gyűlölet-bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakraborti és Garland 2009, 4–7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálhatnak a bűncselekmények megértéséhez, a gyakorlati munkában azonban nehezen használhatóak. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

⁶ Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény (OSCE/ODIHR 2009a, 24). Ennek általánosító kezelését lásd később.

⁷ Ezeket a *Módszertan* részben ismertetjük.

országokban is létrehozzunk hasonló szolgáltatást, hogy a helyi nyelveken lehessen bejelentéseket tenni. Ezen kívül lehetőség van névtelen online bejelentésre is, ennek különösen nagy jelentősége lesz a beszámolóink szempontjából. Ha az áldozat nem tud vagy nem szeretne bejelentést tenni, a Tett és Védelem Liga közvetítő révén tudja támogatni az áldozatot a folyamatban. Közvetítő lehet az áldozat családtagja, ismerőse, az incidens tanúja vagy egy másik civil szervezet.

A Tett és Védelem Liga deklarált célja, hogy szoros kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel bizonyos országokban az incidensek áldozatait vagy tanúit először a hatóságokat értesítik.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: televízió, rádió, valamint a sajtó nyomtatott és internetes változata. A jelentések lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

A közbeszédet szakértői csoport monitorozza. Célunk, hogy a média egyre növekvő szeletét folyamatos megfigyelés alatt tartsuk. A monitorozás kiterjed nagyjából az összes fogható tévé- és rádióadóra, minden nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, valamint az online hírportálokra, a közösségi oldalakra és a szélsőséges, gyűlöletkeltő honlapokra is. A monitorozás folyamata rendszeresen és következetesen, pontosan kidolgozott szabványok alapján történik.

A monitorozott gyűlöletesemények között vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban olyan incidensek is, amelyeket rögzítünk, de a havi statisztikába nem számítunk bele.⁸

Gyűlöletesemények, amelyek beleszámítanak a statisztikába:

- csak a monitorozott országban történt gyűlöletesemények; nem számít, hogy az áldozat az adott ország állampolgára vagy sem
- minden cselekedet, incidens, atrocitás,

amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom, vagy ha a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó vagy azt gondolták róla, hogy zsidó

- bármilyen zsidó intézmény vagy épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társul további antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják kővel])
- a Tett és Védelem Ligának bejelentett antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, szervezetekhez, intézményekhez
- antiszemita és neonáci anyagok kihelezése zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- Izraellel és a cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha túlmennek a politikai közlésen és a hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják
- események, melyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek.

Gyűlöletesemények, amelyek nem számítanak bele a statisztikába⁹:

- az adott monitorozott országhoz és az ország zsidóságához köthető antiszemita gyűlöletesemények, amelyek valamilyen oknál fogva nem tartoznak a statisztikába (például nem az adott országban történtek, nem bizonyítható az antiszemita szándék, nem világosak az eset körülményei)
- gyűlöletkifejezések, amelyek rendszeresen megjelennek honlapokon, kommentekben és online fórumokon, de amelyekről nem érkezett bejelentés a Tett és Védelem Ligához
- egyéb hírek, amelyek csak közvetetten kapcsolódnak az antiszemitizmushoz.

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Fentebb említettük a különböző

⁸ A kritériumok kialakításakor felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

⁹ A statisztikába nem számító gyűlöletesemények leírását módosítottuk; a jelenlegi leírások eltérnek a 2013-ban használt meghatározásoktól.

indikátorokat, amelyek segítenek eldönteni, hogy az adott incidens elkövetését előítélet motiválta-e vagy sem.

Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, az incidens helyszínére és időpontjára vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk és szintén lejegyezzük, hogy az adott cselekménynek voltak-e és ha igen, milyen – akár jogi – következményei.

A cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeit is rögzítenünk. Az esetek tipizálását kétféle módon végezzük. Az egyik kategóriarendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és holokauszttagadás.

A másik csoportosításkor a *Nézzünk szembe a tényekkel!* című útmutató ajánlása alapján a következő hétféle cselekménytípust különböztetjük meg¹⁰:

- Emberölés: halált okozó, személy elleni támadás
- Súlyos fizikai erőszak
 - személy elleni támadás, amely súlyos testi sértést okozhat
 - fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás
 - tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek élete veszélybe kerül
 - bombák és levélbombák
 - emberrablás
- Támadás
 - személy elleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos
 - az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet
 - emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is beleértve, amikor a dobás célt téveszt
- Rongálás
 - tulajdon elleni fizikai támadás, amely

nem okoz életveszélyt

- tulajdon meggyalázása
- gyűjtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyűjtogatási kísérlet
- Fenygetés
 - egyértelmű és konkrét szóbeli vagy írásos fenygetés
 - „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán megtévesztés volt
 - zaklatás
 - rágalmozás
- Gyűlöletbeszéd
 - nyilvános gyűlöletbeszéd
 - virtuális gyűlöletbeszéd
 - sértő magatartás
 - egynél több címzettnek elküldött sértő írás
 - gyűlöletbeszéd az irodalomban és a zenében
- Diszkriminációs esetek

Elsődleges fontosságúnak tartjuk a gyűlöletcselekmények kontextusba helyezését is. Ezek az incidensek ugyanis nem légtüres térben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amelyben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó (Perry 2001, 8). A statisztikai adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében.¹¹ Az idősoros adatok elemzésekor pedig gondot fordítunk az események dinamikájának bemutatására.

¹⁰ CEJL 2012, 10–12

¹¹ Eppen az ilyen leírásokat tartja Perry (2001, 18) a Rágalmazásellenes Liga (ADL) jelentések egyik legnagyobb pozitívumának.

ANTISZEMITA GYŰLÖLET-CSELEKMÉNYEK – 2020. JANUÁR

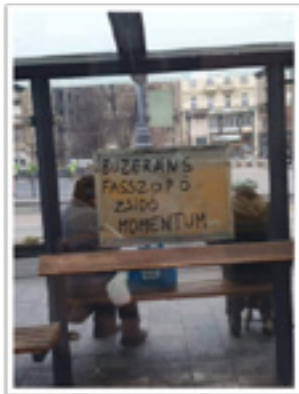
A Tett és Védelem Alapítvány januári monitoringtevékenysége során három antiszemita gyűlöletesekményt azonosított, melyek a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartoztak.

GYŰLÖLETBESZÉD

Antiszemita firkálás egy budapesti villamosmegállóban

Forrás: Tett és Védelem

2020. január 17. Bejelentés érkezett Alapítványunkhoz, hogy a budapesti Fővám tér egyik villamosmegállójában antiszemita feliratot festettek egy üresen álló plakáthelyre. Az ismeretlenek a „BUZERÁNS FASSZOPÓ ZSIDÓ MOMENTUM” feliratot írták fekete filccel az üvegfelületre.

forrás: Tett és Védelem Alapítvány

A bejelentés után Alapítványunk önkéntesei eltávolították a feliratot.

Náci propagandát terjesztett a pécsi KDNP a Facebook-oldalán

Forrás: szabadpecs.hu

2020. január 28. A Szabad Pécis írta meg, hogy a KDNP pécs-baranyai szervezetének Facebook-oldalán posztoltak egy képet, mely eredetileg a náci propagandát hivatott terjeszteni.

Mint a cikkben is írták: az eredeti képet – amiről eltávolították az SS jelzést – az interneten fellelhető legtöbb forrás Harald Damslethnek tulajdonítja. A német származású, de norvég illusztrátor leginkább a náci propagandaplakátjairól ismert és norvég, angol és magyar nyelvű Wikipedia oldala is

van. A családját védelmező, fehér férfi a náci szimbolika egyik archetípusa, amire magvas üzeneteiket a gót ábécére emlékeztető betűtípussal szokták rátenni a náci ideológiát valló személyek. Az alábbi képen látható, miről is van szó:

Az eredeti poszthoz az alaptörvény egyik¹² sokat vitatott, kritikusai szerint kirekesztő részét is idézik. A képen egy a gótbetűs szöveg azt hirdeti: „A férfi a család védelmezője. A nő a család szíve. A gyerekek a család jövője. Férfi és nő, egy szövetség, ahogy azt a természet szándékolta.”

forrás: szabadpecs.hu / Facebook.com

A Szabad Pécis hozzászólta, elképzelhető hogy az oldal kezelője nem tudták beazonosítani a kép forrását, stílusjegyeit, de kiemelték, hogy az időzítés sem szerencsés, amely a holokauszt-emléknapi utáni nap volt – illetve ezzel kapcsolatban posztolt is a helyi KDNP.

Ugyanakkor, mivel az oldal kezelője a cikk megjelenése után nem sokkal, mindenféle magyarázat nélkül, egyszerűen törölte a posztot, könnyen lehet, hogy mégis ismert volt az eredete.

„Magyarország egy New Yorkban bejegyzett izraeli cég”

Forrás: index.hu; youtube.com

2020. január 29. Antiszemita összeesküvés-elmélet és egy ismert szélsőséges személy bukkant fel egy gyereket anyakönyveztetni nem hajlandó dusnoki pár körül – amiről a magyarországi sajtó sokat cikkezett.

Mint ismert, a gyámhatóság a rendőrség segítségével kiemelt egy négy hónapos gyereket egy fiatal pártól a Bács-Kiskun megyei

¹² Magyarország Alaptörvénye: L) cikk (1) Magyarország védi a házasság intézményét mint férfi és nő között, önkéntes elhatározás alapján létrejött életközösséget, valamint a családot mint a nemzet fennmaradásának alapját. A családi kapcsolat alapja a házasság, illetve a szülő-gyermek viszony.

Dusnokon. Az eljárásra azért volt szükség, mert a szülők nem voltak hajlandók anyakönyveztetni az újszülöttet, aki a kötelező ol-tásokat sem kapta meg, illetve megtagadták a hatóságokkal való együttműködést.

A család körüli támogatói csoport a MAG-mozgalom tagjaiból és kapcsolódó radikálisokból áll. A MAG a Mintaként Alkalmazott Gondviselés rövidítése. Ez egy laza hálózat, mely az önfenntartó gazdálkodásra, kisközösség-építésre, társadalomból való részleges kivonulás lehetőségeinek keresésére és egy nemzeti színezetű spirituális irányzatra épül. A MAG-on belül azonban radikálisabb, az államot el nem ismerő nézetek is megjelentek. Eszerint az anyakönyvezéssel valójában mindenki egy regisztrációs számot kap, személyében egy külföldi cég tulajdonává válik. Magyarország amúgy nem is létezik, szuverenitását elvesztette és most már nem más, mint egy New Yorkban bejegyzett izraeli cég. A gyerekek pedig ennek a cégnek a rabszolgái lesznek, amennyiben anyakönyveztetik őket.

A cikk feltárja, hogy a család körül megjelent Posta Imre, a szélsőséges antiszemitizmusáról ismert személy is. A katonai múlttal rendelkező Posta korábban a Köztársasági őrezred pszichológusa volt. Most Posta és követői felsorakoztak a dusnoki pár gyermekének visszaszerzése érdekében, akit szerintük „nemzetközi fegyveres gyermekrablás” keretében vettek el szüleitől.

Posta videóiban rögzítette¹³ is a gyermek visszaszerzésére tett erőfeszítéseit, amelyekben olyan antiszemita kijelentések és fenyegetések is elhangoztak, mint: „*Meg kell mutatni ezeknek a köcsög rendőröknek, hogy bármikor a f*szukra lehet lépni. Természetesen ez üzenet a parlamenti zsinagógának meg az összes többi csócseléknek is, amit Judapesten művelnek.*”

Posta Imrének saját blogja is van, „*postaimre.magyar nemzetikormany.com*” címen, melyen különféle összeesküvés elméletekről ír és értekezik napi szinten, antiszemita kijelentésektől sem mentesen – ilyen jelzőkkel, mint:

„*zsidó szabadkőműves összeesküvők*”.

DISZKRIMINÁCIÓ

Diszkriminatív eset egy orvosi rendelőben

Forrás: Tett és Védelem

2020. január 27. Bejelentés érkezett Alapítványunkhoz egy diszkriminatív esetről. A bejelentő elmondta, hogy még 2019. december 24-én felkereste az ügyeletes orvosi szolgálatot tüszős mandulagyulladás tüneteivel. Az egészségügyi intézményben az orvos „Mit akar maga idióta?” - kérdéssel fogadta őt. Miután előadta egészségi panaszait, az orvos további sértésekkel illette őt, majd antiszemita fejtegetésbe kezdett: „*Maga nem jönne ide, ha megnézne Jézusról egy filmet, bár azt úgysem értené, mivel ránézésre is más vallású*”. A vizsgálat befejezését követően még a gyógyszer felírásakor az asszisztensnek, hangosan hozzátette: „Na, adjunk ennek a baromnak valamit!”

Az eset után az asszisztens e-mailben elnézést kért (az orvos nevében is) a bejelentőtől, annak viselkedésével kapcsolatban, illetve leírta azt is, hogy a szükséges intézkedéseket megteszi.

A bejelentő ezután fordult Alapítványunkhoz segítségért. A TEV jogsegély-szolgáltatója keretében megtette a szükséges lépéseket. Az esetről a TEV jogi eljárásai fejezetben is beszámoltunk.

¹² <https://www.youtube.com/watch?v=13ZE3pt1Tgg>

TOVÁBBI GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK

A Tett és Védelem Alapítvány monitoringtevékenysége során 2020 januárjában egy olyan esetet azonosított, amely bár gyűlöletcselekmény, az időpontja ismeretlen, vagy jelentéktelenségük illetve az antiszemita szándék egyértelműségének hiánya miatt nem képezik részét a statisztikának.

Tiltakoznak Siklósi Beatrixnak a Kossuth Rádió csatornaigazgatói kinevezése ellen

Forrás: media1.hu; merce.hu; MTI; Tett és Védelem; 168ora.hu; terjed.ahang.hu; neokohn.hu

2020. január 7; január 10; január 27-28.

A Tett és Védelem Alapítvány levélben kérte fel Budai Lászlót, dr. Hankiss Ágnes, Meszleny Lászlót és Szadai Károlyt, mint az MTVA felett kezelői jogokat gyakorló Médiatanács tagjait, hogy a Mucsányi Mariannát váltó Siklósi Beatrix Kossuth Rádióban történő elnöki kinevezését vizsgálják felül a korábban napvilágot látott szélsőséges kijelentései és tevékenysége okán.

„A közmédiák szerepe a nemzeti egység megteremtése és képviselete. Egy ilyen fontos pozícióba csakis olyan személyt lehet kinevezni, akinek korábbi tevékenysége nem a megosztást és a kirekesztést képviseli, hanem az egységet és a toleranciát.

Mint emlékeztetés, Siklóst még 2014-ben a történelmi egyházak nyomására kellett visszahívni az állami tévé vallási műsorainak éléről, miután rendszeresen antiszemita posztokat, rasszista vicceket, és kurucinfős írásokat osztott meg a Facebookon. 2018-ban őt nevezték ki az M5 kulturális csatorna élére, ahol az utóbbi években olyan műsorok is lemehtek, mint amikor arról beszéltek a stúdióban, hogy a Waffnen SS Budapestben harcoló katonái is megérdemlik

a hősi jelzőt. Alapítványunk már 2018-ban tiltakozott Siklósi kinevezése miatt, mivel Siklóst olyan pozícióba helyezték, amelynek betöltésére minden szempontból alkalmatlan a TEV megítélése szerint. Véleményünk halmozottan is érvényes most, hogy a Kossuth Rádió csatornaigazgatójává nevezték ki az antiszemita provokációiról közismert médiamunkást.

Tiltakozó nyilatkozatot adott ki még Debreczeni József, Kránitz László és Silhavy Máté is, a Közzolgálati Közalapítvány Kuratóriumának három ellenzéki tagja amiatt, hogy a távozó Mucsányi Marianna helyét Siklósi Beatrix veszi át a Kossuth Rádió csatornaigazgatói posztján.

A Médial által ismertetett kommuniké-

ben úgy fogalmaztak, Siklósi „a legkülönfélébb fórumokon tett gyűlölködő megnyilvánulásokat, [...]” és azt is hozzátették, a történelmi egyházak 2014-ben közös nyilatkozatban ha-

tárolódtak el személyétől, úgy fogalmazva: „személyét elfogadhatatlannak tartjuk. Nyíltan kirekesztő és antiszemita megjegyzései, nyilatkozatai alkalmatlanná és hiteltelenné teszik az egyházi műsorok gondozására.”

A kuratórium tagjainak levelére válaszolva Balogh László a Közzolgálati Közalapítvány kuratóriumának elnöke Debreczenit, Kránitzot és Silhavyt bírálta megfogalmazott véleményük miatt, valamint azt hangsúlyozta, a különvélemény semmilyen hatással nem lehet a kinevezésre. A korábbi, 2014-es egyházi tiltakozásról pedig azt mondta: „az idézetek egy »korábbi médiahisztéria« alapján születtek, valóság tartalmuk kétséges”.

Siklósi először a kétezres években akkor kavart nagy botrányt, amikor az MTV 1-es csatornáján sugárzott *Éjjeli menedék* című műsorában 2003-ban megszólaltatta David Irving ismert brit elítélt holokauszttagadó

forrás: hvg.hu

személyt, aki ott azt a véleményét hangoztatta, hogy az 1956-os magyar forradalom a „zsidó hatalom” ellen kitört „antiszemita lázadás és pogrom” volt. A botrányos interjú után műsorát a televízió akkor megszüntette. Irving később 2006-ban, Ausztriában holokauszttagadásáért börtönbe is került.

Legutóbb Siklósi Beatrix neve akkor került elő, amikor az általa szerkesztett M5 csatornán, Trombitás Kristóf műsora betegségeként mutatta be a homoszexualitást, amelyből az embereket „ki lehet gyógyítani”, és a műsor vendége, egy katolikus pap, is ezt a véleményt hangoztatta. Egy másik műsorban pedig a Waffen SS Budapesten harcoló katonáit nevezte hősnek.

Később már arról cikkezett a sajtó, hogy több mint 20 zsidó és egyéb szervezet írta alá azt a petíciót, ami Siklósi Beatrix visszahívását kéri. Többek között a Holokauszt Emlékközpont, a Lauder Javne Iskola, a Haver Alapítvány, a Bálint Ház és Az Élet Menete Alapítvány, a Szim Salom Egyesület, a Magyar Zsidó Kulturális Egyesület, vagy a Scheiber Sándor Gimnázium és Általános Iskola.

Az MTVA vezérigazgatója, Papp Dániel ugyanakkor azzal korbácsolta a kedélyeket, hogy közölte: mélyen egyetért, hogy az antiszemitizmusnak még csak megtűrt helye sem lehet a közéletben. Mindezt alátámasztva azt írta: „a Siklósi Beatrix által korábban vezetett M5 kulturális csatorna műsorában, többek között maga Köves Slomó vezető rabbi is tiszteletét tette, nem említve semmilyen kifogást, problémát Siklósi Beatrix személyével kapcsolatban”

Tette mindezt úgy, hogy korábban a Tett és Védelem Alapítvány éppen a kinevezése ellen foglalt állást – ahogy azt fentebb is írtuk.

Az EMIH vezető rabbija erre úgy reagált: „Jómagam mind személyesen, mind intézményesen Siklósi Beatrix összes korábbi – és legutóbbi – kinevezéseit elfogadhatatlannak tartom és tartottam. A rám történ nyilvános

hivatkozást a leghatározottabban utasítom vissza és kikérem magamnak”. Hozzátette: „Az esetenként Szálasi-idézetekkel nyitó Éjjeli menedék című műsor szerkesztőjének, Siklósi Beatrixnak a nézeteit egyaránt érzéketlenül szemléltetik munkásságának rasszista és antiszemita képvilága, a Kuruc.info-n hirdetett Magyar Média Iskola, vagy a tokaj-hegyaljai zsidó zarándokokkal kapcsolatban tett Facebook-bejegyzései. Egy olyan ember, aki korábban a holokauszt-tagadó David Irvinggel, Budaházy Györggyel, Ifj. Hegedűs Lóránttal készített műsort, semmilyen formában nem alkalmas a közmédiá szolgálatára”.

KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK

Átadták az idei Raoul Wallenberg-díjakat
Forrás: varosikurir.hu

2020. január 16. Az 1912. augusztus 4-én született Raoul Wallenberg 1944-ben a budapesti Svéd Nagykövetség titkáráként több ezer, egyes források szerint húszezer ember életét mentette meg azzal, hogy svéd úti okmányokkal látta el, vagy védett házakba menekítette őket. Raoul Wallenberg 1945. január 17-én indult Debrecenbe, hogy az Ideiglenes Nemzeti Kormányral és a szovjet főparancsnoksággal tárgyaljon, de soha nem érkezett meg oda. Szovjetunióbeli fogóságának pontos története máig ismeretlen.

A Raoul Wallenberg Egyesület és a Raoul Wallenberg Alapítvány, az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) részvételével az életmentő emlékére 2010-ben díjat alapított. Az alapítók a díj adományozásával etikai mércét és példát kívántak állítani a magyar társadalmi és politikai közélet elé. Minden évben szeretnék elismerni azon személyek, szervezetek áldozatos munkáját, emberi, közösségi magatartását, akik tevékenységükkel, életútjukkal példát mutatnak embertársaiknak a hátrányos helyzetben élők, a diszkriminációt elszenvedők érdekében. A díj alapítói szeretnék hozzájárulni az előítéletes magatartás, a rasszizmus, antiszemitizmus, a cigány-ellenesség leküzdéséhez.

A budapesti gettó felszabadulásának 75. évfordulójára emlékeztek

Forrás: MTI; hirklikk.hu

2020. január 17; január 19. *„A gyűlöletre és a gyűlölködőkre nem gyűlölettel, hanem méltósággal kell emlékezni”* – mondta Köves Slomó, az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) vezető rabbija a budapesti gettó felszabadulásának 75.

évfordulója alkalmából tartott megemlékezésen Budapesten.

Köves Slomó úgy fogalmazott: *„nem az a kérdés, hogy kik voltak a szüleink, hanem az, hogy mit kezdünk az ő emlékekkel”*. Hozzátette: *„Közös feladatunk tartalmassá tenni az emlékezést akkor is, amikor a túlélők, azok, akiknek személyes emlékeik vannak a vészkoroszakról, már nem lesznek közöttünk”* – mondta.

Példaként Pokorni Zoltán (Fidesz) XII. kerületi polgármester nagyapjáról szóló visszaemlékezésének fogadtatását említette. *„Megdöbbentem nemcsak azon a pár őszinte mondaton, amit tőle hallhattunk”,* hanem visszaemlékezésének *„tévelygő fogadtatásán is”,* azon, hogy a polgármester személyes mondatait milyen *„kevesen fogadták az elvárható nyitottsággal és érzékenységgel”* – fogalmazott.

Hozzátette: *„ahogy nem érdem áldozatok leszármazottainak lenni, ugyanúgy nem bűntettesek unokáinak lenni.”*

Niedermüller Péter erzsébetvárosi polgármester arról beszélt: az emlékezés mindig morális és politikai aktus is. Ami 1944 és 1945 telén a VII. kerületben és egész Budapesten történt, az az *„ország szégyene”*. *„Nem elfelejthető és nem is megbocsátható (...), olyan teher, amellyel mindannyiunknak együtt kell élnünk”* – fogalmazott a politikus.

A *„magyar történelem legfeketébb bűne, hogy nem tudtuk megvédeni zsidó polgártársainkat, vagy nem is akartuk megvédeni őket, hiszen már a '20-as évektől megjelent egy sor zsidótörvény (...). Ezzel a felelősséggel a mai napig szembe kell néznünk”* – hangoztatta.

Borzalmas bűn az a gyűlölet, ami elindította a holokauszt eseményeit, ezért ma is az egyik legfontosabb feladat felszólalni a gyűlöletbeszéd, a kirekesztés ellen – tette hozzá Niedermüller Péter.

Jákov Hadasz-Handelszman, Izrael budapesti nagykövete

forrás: MTI

azt hangsúlyozta: Budapest utcáin járva, számos emlékhely készített arra, hogy „*megálljunk és gondolkodjunk a múlt szörnyűségéin*”. Az emlékezés pedig különösen fontos ma, amikor Európa-szerte ismét növekszik az antiszemitizmus, embereket nyíltan támadnak vallási vagy etnikai hovatartozásuk miatt – mondta a nagykövet.

A rendezvényen az áldozatok emlékére Oberlander Báruch a Budapesti Ortodox Rabbinate vezetője mondott kádist, majd a jelenlévők meggyújtották az emlékezés mécseseit.

Megemlékezést tartottak Budapesten a Dohány utcai zsinagógában is. Frölich Róbert, a Dohány utcai zsinagóga főrabbija arról beszélt: a magyarországi zsidóság tragédiája nem úgy kezdődött, hogy elindultak az első vonatok Auschwitzba. A zsidóüldözés szavakkal, ideológiákkal, írásokkal, a közbeszéd megváltozásával kezdődött. Olyan gondolatokkal és indulatokkal, amelyek kijelölték az utat a gettó felállításáig. *"Nem tehetjük meg, hogy nem emlékezünk, mert akkor mi leszünk feledésre ítélve"* és akkor semmi sem szab gátat annak, hogy megismétlődjön a múlt – tette hozzá Frölich.

Szalay-Bobrovniczky Vince, a Miniszterelnökség civil és társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára kiemelte: minden generációnak el kell gondolkodnia a múlt bűnein, hogy *"meg tudjuk érteni és tovább tudjuk adni elődeink fájdalmas áldozatát"*. A múlttal szembenézve Magyarország összefog azért, hogy semmilyen nemzeti, etnikai vagy vallási közösséghez tartozó ember ne szenvedjen el jogsérelmet – hangsúlyozta.

Beszédet mondott még Mester Tamás, a Budapesti Zsidó Hitközség elnöke és Jákov Hadasz-Handelszman, Izrael budapesti nagykövete is.

A budapesti megemlékezésről egyébként számos külföldi hírügynökség és nyomokban lap is beszámolt.

A budapesti „nagy” gettó határait meg szabó belügyminiszteri rendelet 1944. november 29-én jelent meg. A Dohány utca, Nagyatádi Szabó (ma Kertész) utca, Király utca, Csányi utca, Rumbach Sebestyén

utca, Madách Imre út, Madách Imre tér és Károly körút által határolt területet december 10-én zárták le. A gettó 4513 lakásába 40 ezer embert telepítettek a városban elszórt csillagos házakból. Ez a szám gyorsan emelkedett, a következő év elejére elérte a 70-80 ezret. A gettó 1945. január 18-i felszabadulásakor csak a Klauzál téren több mint 3000 temetetlen holttestet találtak.

„Hetvenöt év után valóban felszabadult Auschwitz?”

Forrás: tev.hu

2020. január 22. Számos európai ország magas rangú képviselője és EU-s diplomaták is képviseltették magukat azon a lengyelországi rendezvényen, amelyen Auschwitz felszabadításának 75. évfordulója alkalmából rendeztek.

forrás: MTI

Az Európai Zsidó Szövetség (EJA) és a Nemzetközi Élet Menete (IML) közös eseményén mutatkozott be a közelmúltban alakult Tett és Védelem Liga (APL), melynek elnöke Köves Slomó, az EMIH vezető rabbi, a Tett és Védelem Alapítvány (TEV) alapítója. Az európai zsidó szervezetek együttműködésével létrehozott szervezet a TEV módszertanára és bevett jó gyakorlatára épít.

Menachem Margolin, az EJA elnöke köszöntő beszédében arra figyelmeztetett, hogy az antiszemitizmus elleni fellépés a jó és a gonosz küzdelme. A rendezvényen felszólalt Varga Judit igazságügyi miniszter, az olasz Antonio Tajani, az Európai Parlament korábbi elnöke, Jan Jambon flamand miniszterelnök, valamint Wolfgang Sobotka, Ausztria Nemzeti Tanácsának elnöke is. A magyar delegáció része volt Mesterházy Attila és Harangozó Tamás MSZP-s, Simicskó István KDNP-s országgyűlési képviselők, valamint Kovács István, az EMMI

nemzetközi és európai uniós ügyekért felelős helyettes államtitkára is.

Köves Slomó a Tett és Védelem Liga (APL) elnöke úgy fogalmazott, hogy a zsidóság ellehetetlenítésére irányuló kezdeményezések 75 évvel Auschwitz után is tapasztalhatóak, ezért a kötelesség hívta életre a harcot, amely ezen ideológiák ellen folyik. Ehhez tiszta és egyértelmű útmutatások kellenek, e mellett egységre van szükség a politikai székértáborok és a közbeszédet alakítók között – hangsúlyozta. Az immár 12 országban jelen lévő APL vezetője elmondta: olyan módszertani újításokat ajánlanak az európai országoknak, amelyek az eddigiéknél alaposabb és átfogóbb képet mutatnak az antiszemitizmusról. A zsidóellenesség attitűdjének feltárása mellett az antiszemita támadások monitoringjára is megoldást kínál új összeurópai adatgyűjtési módszerük.

Varga Judit az egyik legnagyobb magyar temetőnek nevezte Auschwitzot, az ott elpusztult magyar zsidó honfitársaink örökre hiányozni fognak – mondta. A tárcavezető szerint a nyugat-európai példák azt mutatják, hogy vannak, akik nem tanultak Auschwitzból, azonban Magyarországon nem kell tartani hasonló történésektől, hiszen az állami emléknapok és oktatási programok mellett a jogi keretek is szavatolják a zsidók biztonságát.

Felszólalt még Wolfgang Sobotka, az osztrák Nemzeti Tanács elnöke, volt osztrák belügyminiszter, Michael O’Flaherty, az EU bécsi székhelyű Alapjogi Ügynökségének (FRA) igazgatója, André Gattolin, a francia szenátus európai ügyekért felelős bizottságának alelnöke, és Keren Knoll, az izraeli hadsereg hírszerzője, valamint Binjamin Jacobs holland főrabbi is. A rabbi beszédében azt emelte ki, hogy unokái olyan iskolákba kénytelenek járni, amelyek a drótkerítések miatt börtönnek néznek ki. *„Hetvenöt év után valóban felszabadult Auschwitz?”* - tette fel a kérdést.

A rendezvény végén az előadók pozitív kezdeményezésekről és jó gyakorlatokról beszéltek, melyek követendő példák lehet-

nek az EU több tagországában is. Frank Müller-Rosentritt a Bundestagban benyújtott és elfogadott törvényről beszélt, amely megtiltja az állam számára a BDS mozgalom bármilyen támogatását. Aharon Tamir, a Nemzetközi Élet Menete alelnöke és ügyvezetője beszélt a szervezetük eddig elért eredményeiről, valamint az Joao Costa, a Portugál Oktatási Minisztérium államtitkára tartott előadást a fiatalokat ért interneten terjedő és főként a fiatalokat megcélzó gyűlölet és fake-news-ok elleni fellépés lehetséges formáiról.

A meghívottak kedden délelőtt hivatalos megemlékezésen vettek részt az egykori auschwitz-birkenai koncentrációs tábor területén.

Megemlékezések voltak a holokauszt áldozatainak nemzetközi emléknapján

Forrás: MTI; neokohn.hu; mazsihisz.hu

2020. január 27-28. *„Rajtunk áll, tanuljunk-e a múltból, erőt merítünk-e a 20. század diktatúráit megszenvedők áldozatvállalásából és az embermentők példájából”* – mondta az Emberi Erőforrások Minisztériumának közigazgatási államtitkára a holokauszt áldozatainak nemzetközi emléknapján tartott budapesti megemlékezésen, a Holokauszt Dokumentációs Központban.

Latorcai Csaba úgy fogalmazott: *„felelősséggel viseltetünk az egész teremtett világért és Európa jövőjéért. Rajtunk áll, hogy a békét szolgáljuk, vagy a békétlenség lesz úrrá a minket körülvevő szűkebb és tágabb világunkban”* – figyelmeztetett.

Az államtitkár kitért arra: a kormány az elmúlt 9 évben jelentős eredményeket ért el a holokauszt emlékezetének megőrzésében. A meghirdetett programok és kormányzati intézkedések új alapokra helyezték a szembenézést Magyarország történetének e sötét foltjával, oly módon, hogy egyúttal az emlékezetpolitika eszközével hozzájárultak a magyar közösségek identitásának megerősítéséhez.

Riasztónak és sajnálatosnak nevezte, hogy 75 évvel az auschwitz-birkenai halál-

tábor felszabadulása után „*napjaink Európája, amelynek azonosságtudatát, identitását évszázadok óta a keresztény-zsidó kultúrkör hagyományai*” határozzák meg, olyan veszélyes útra készül lépni, amely „*ezt a meghatározó és identitást formáló fundamentumot kezdi ki*”.

Kovács Tamás, az emlékközpont igazgatója arról beszélt: nem lehet elégszer és eléggé hangsúlyozni, hogy az Auschwitzban elpusztított áldozatok harmadát a korabeli Magyarország területéről deportálták. Ezeknek az embereknek az egyetlen bűnük az volt, hogy zsidónak vagy romának születtek, esetleg valamilyen más szempontból nem tetszettek a birodalom vezetőinek. Fontosnak nevezte, hogy a háború után született generációk is megismerjék a holokauszt teljes történetét, hátterét és utóhatásait. Az emlékközpont ezért szervez programokat iskolásoknak és továbbképzéseket pedagógusoknak, és működik együtt számos külföldi emlékközponttal és kutatóintézettel – mondta.

A megemlékezésen felolvasták António Guterres ENSZ-főtitkár emléknapi üzenetét. Azt írta: 75 évvel ezelőtt a haláltáborok felszabadításával a vérontás megszűnt, a világ pedig elborzadt, amikor fény derült a náci bűneire. Hozzátette: 75 év elteltével újra vannak neonácik és olyanok, akik a fehérek felsőbbrendűségét hirdetik, valamint továbbra is megpróbálják a holokauszt súlyát kisebbiteni, és az elkövetők felelősségét tagadni vagy csökkenteni. „*Ahogy az azonban kitart a gyűlölet, úgy kell kitartania az elhatározásunknak is, hogy fellépjünk ellene*” – írta az ENSZ-főtitkár.

Jákov Hadasz-Handelszman, Izrael budapesti nagykövete arról beszélt: 75 évvel a második világháború vége után ismét világszerte növekszik az antiszemitizmus. A növekvő idegengyűlölet és a mások iránti gyűlölet együtt jár a holokauszt tagadásával és relativizálásával. Ez megnyilvánul beszédekben, írásokban, sőt az iskolákban is. Hangsúlyozta: az antiszemitizmus nemcsak a zsidó nép problémája, hanem elsősorban

azé a társadalomé, amelyben megjelenik. Az antiszemitizmus ugyanis előfutára lehet másfajta, a társadalom stabilitását veszélyeztető diszkriminációnak, gyűlöletnek, ami elsősorban azokat sújtja, akik mások, mint a társadalom többsége.

Vlagyimir Szergejev, Oroszország budapesti nagykövete kiemelte: büszkéek apáikra, nagyapáikra és dédnagyapáikra, akik felszabadították „*Hitler egyik legnagyobb halálgyárát*”, az auschwitz-birkenauai koncentrációs tábort. Kitért arra: 75 évvel ezelőtt, január 18-án a Vörös Hadsereg katonái szabadították fel a budapesti gettót is, ahol 70 ezer embert tartottak fogva. A megemlékezés keretében megnyitották az Orosz Holokauszt Kutatási és Oktatási Központ és az Orosz Zsidó Kongresszus kiállítását.

A megemlékezés végén kaddist mondott Radvánszki Péter Simon, a Páva utcai körzet rabbija, a résztvevők pedig mécseseket helyeztek el az áldozatok emlékfalánál. A Páva utcában az emléknapon bárki ingyenesen megtekinthette „*A jogfosztástól a népi irtásig*” című kiállítást.

Január 27-ét, az auschwitzi haláltábor 1945-ös felszabadításának napját 2005. november 1-jén nyilvánította a holokauszt áldozatainak nemzetközi emléknapjává az ENSZ-közgyűlés.

Megemlékezéseket tartottak több helyszínen is szerte az országban – adta hírül több sajtóorgánus.

A Népszínház utcai Kis-Varsó emléktáblánál emlékezett a nyilasok és náci által meggyilkolt áldozatokra Budapest nyolcadik kerületének vezetése. A rendezvényen beszédet mondott Pikó András polgármester, Fris E. Kata, a Teleki '44 kutatás egyik résztvevője és Vajda Károly, az Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem rektora. Kaddist mondott Darvas István főrabbi.

A gyűlöletkeltés elleni fellépés, illetve a közös felelősségvállalás fontosságát emelték ki ellenzéki pártok megemlékező soraikban hétfőn, a holokauszt nemzetközi emléknapján.

Az MSZP az MTI-hez eljuttatott közle-

ményében azt írta, hogy arról a több millió emberről emlékezünk meg, akik hetvenöt évvel ezelőtt a gyűlölet politikájának estek áldozatul. A főhajtás mellett emlékeztetni kell magunkat a közös felelősségünkre, arra, hogy még egyszer nem engedhetjük megisméltódni a történelem legsötétebb korszakát – fűzték hozzá.

A Demokratikus Koalíció elnöke Facebook-bejegyzésében egy korábbi washingtoni útját idézte fel, amelyen látogatást tett a holokauszt-múzeumban. *„Legyen a dicsőség azoké, akik akkor is emberek maradtak. Fájdalmasan kevesen voltak.”* – írta bejegyzésében

Az LMP azt közölte, a párt politikai közössége kegyelettel emlékezik a több millió áldozatra, köztük az ártatlanul meggyilkolt hatszáz ezer magyar honfitársunkra. Leszögezték, az emberi méltóságot nem csupán a fizikai erőszaktól kell megvédeni, hanem az írásban, szóban vagy akár politikai propaganda során elkövetett sérelmektől is.

A Magyar Liberális Párt közleményében arra hívta fel a figyelmet, hogy 1941 és 1945 között a magyar hatóságok közreműködésével több mint 400 ezer magyar zsidót deportáltak és gyilkoltak meg. Auschwitz-Birkenauban több mint egymillió ember vesztette életét, közülük minden harmadik magyar volt – írták, hozzátéve: *„a kegyetlen gyilkosságokat a magyar Országgyűlés által meghozott zsidótörvények készítették elő”*.

A Párbeszéd közleményében azt emelte ki: *„nem szabad elfelejtenünk, hogy a kirekesztés, a megkülönböztetés és az ítélkezés milyen tragikus, embertelen következményekkel járhat”*. A világ vezetőinek és minden embernek éberem kell tehát figyelnie, hogy együtt utasítsunk vissza minden gyűlöletkeltést – tették hozzá.

A holokauszt áldozatainak nemzetközi emléknapján, vetélkedővel, könyvbemutatóval és főhajtással emlékeztek Hódmezővásárhelyen az Emlékpontban és a Magyar Tragédia 1944 Kiállítóhelyen.

HIVATALOS ÉS CIVIL REAKCIÓK

Nem találta a rendőrség a nyíregyházi kántor támadóját – lezárták a nyomozást

Forrás: hirklikk.hu; mazziszem.hu

2020. január 1. 2019 augusztusában érte antiszemita atrocitás Rosenfeld Dániel Imre kántort, a Magyar Zsidó Szabadságharcosokért Emlékbizottság (MAZSISZEM) elnökét Nyíregyházán. Erről Alapítványunk is beszámolt. A rendőrség januárban lezárta a nyomozást – eredménytelenül.

A kántort egy öt tagú, fiatalokból álló csoport vette körül, akik köpködés és karlendítés mellett, „*mocskos zsidók gázkamrában a helyük, gázkamrába velük, sieg heil...*” kijelentéseket tettek.

A MAZSISZEM kiadott közleménye alapján a rendőrség lezárta a nyomozást, az elkövetőket nem sikerült megtalálni.

Elfogták a makói zsidó emlékjel megrongálóját

Forrás: szegedma.hu

2020. január 22. A makói rendőrök elfogtak egy 64 éves helybeli férfit, aki megrongált egy Makó belvárosában található emlékművet – közölte a megyei rendőr-főkapitányság.

„Zsidók gyilkosok” – ezt firkálta valaki a Csanád vezér téri makói zsidó emlékjel Dávid-csillagot idéző talapzatára – számoltunk be róla Alapítványunk decemberi jelentésében.

A makói zsidó emlékjel az egykor volt neológ zsinagóga helyén, a Csanád vezér téren, közvetlenül a makói rendőrkapitányság épülete előtt áll. Az elmondások szerint nem ez volt az első ilyen eset, ám a feliratot könnyedén eltávolították.

Most a rendőrség közleménye szerint a férfi január 3-án is (!) megjelent az emlékműnél, majd amikor megbizonyosodott róla, hogy senki nem látja, akkor a nála lévő fekete zsírkrétával egy feliratot készített a műalkotás talapzatára. Ezt követően biciklijével eltekert a helyszínről.

A nyomozók az adatgyűjtés során megállá-

pították a feltételezett elkövető személyazonosságát, akit rongálás vétségének megalapozott gyanúja miatt hallgattak ki a Makói Rendőrkapitányságon. A gyanúsított beismerő vallomást tett, elmondta továbbá, hogy korábban már két alkalommal ugyanitt hasonló módon rongált.

forrás: delmagyar.hu / TEV 2019 decemberi jelentés

HÍREK ÉS VÉLEMÉNYEK

A MAGYARORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL

Tiszteletben kell tartani a náciizmus és a fasizmus áldozatainak emlékét

Forrás: magyarnemzet.hu

2020. január 19. Nagyobb hangsúlyt kell fektetni a holokauszt, valamint a náciizmus és a fasizmus valamennyi áldozata emlékének megőrzésére és tiszteletben tartására – hangzott el a Nemzetközi Holokauszt Emlékezet Szövetség (IHRA) tagországainak külügyminiszteri szintű brüsszeli ülésén.

Az ülés részleteit ismerő források szerint a résztvevők rögzítették: elkötelezik magukat amellett, hogy a holokauszt zsidó áldozatainak, a romák elleni népiirtás és más áldozatok üldöztetésének emlékét ápolják, a társadalom széles rétegében tudatosítják. Kijelentették, hogy nagyobb hangsúlyt kívánnak fektetni a holokauszt oktatására, emlékezetének megővására. A kutatására irányuló erőfeszítéseknek a politikai támogatását növelni fogják, az áldozatok üldözésével kapcsolatos történelmi adatok megőrzésére irányuló erőfeszítéseket pedig fokozzák.

Az IHRA szövetséges országai elkötelezték magukat amellett, hogy együttműködnek az antiszemitizmus elítélése, terjedésének megakadályozása érdekében.

A Stockholmi Nyilatkozat 2000-ben kimondta, hogy a holokauszt példátlan jellege örökre egyetemes jelentőség marad, az IHRA tagországai pedig vállalták, hogy erőfeszítéseket tesznek a holokausztról való megemlékezés, valamint az ehhez kapcsolódó oktatási és kutatási tevékenység előmozdítása és támogatása érdekében.

Az IHRA célja, hogy a politikai és társadalmi vezetők minél szélesebb ismereteket közvetítsenek a tagországok állampolgárai és a nemzetközi közvélemény számára a holokauszttal kapcsolatban. Magyarország 2015-ben töltötte be a Nemzetközi Holokauszt Emlékezési Szövetség soros elnöki pozícióját.

Áder János magyar holokauszt-túlélőkkel találkozott Jeruzsálemben

Forrás: MTI

2020. január 24. Áder János köztársasági elnök magyar holokauszt-túlélőkkel találkozott Jeruzsálemben, ahol ismertette a magyar kormány antiszemitizmus elleni intézkedéseit, a holokauszt oktatására tett erőfeszítéseit, majd gyertyát gyújtott a holokauszt áldozatainak emlékére.

Áder János a Holokauszt Világtalálkozóról érkezett a találkozóra, és ismertette a nemzetközi összefüggésben tapasztaltakat, illetve szólt a legjelentősebb tanulságról, a „soha többé” ígéretéről.

Kiemelte Jisrael Meir Lau főrabbinak, Buchenwald gyerektúlélőjének beszédét, amelyben a tekintélyes rabbi kijelentette, hogy nem tudja sem megbocsátani, sem elfelejteni a 75 éve történeteket. Lau Noé bárkájára hivatkozva a népek békés együttélését, barátságát és békéjét sürgette, s a közös ellenségek, a betegségek, természeti csapások elleni közös harerra szólított fel.

A magyar túlélők előtt Áder János ismertette a két ország kiváló kapcsolatát, amelyet a két miniszterelnök személyes jó viszonya is megerősít. Joszi Weiss jeruzsálemi tiszteletbeli konzul

kérdésére válaszolva hangsúlyozta, hogy nemzetközi összehasonlításban Magyarországon különösen csekély számban fordulnak elő zsidók ellen gyűlöletből elkövetett bűncselekmények.

Áder emlékeztetett a magyar zsidó közösségek reneszánszára, valamint arra, hogy Magyarországon kívül Európában csak Ausztriában, Németországban és Franciaországban

forrás: origo.hu

számít büntetőjogi kategóriának a holokauszt tagadása, felhívta a figyelmet továbbá az antiszemitizmussal szembeni zéró toleranciára.

Áder János kérdésre elmondta azt is, hogy az általános iskolák nyolcadik osztályában a tananyag részeként megismertetik a diákokat a történetekkel, és más, művészeti tárgyak oktatásakor erről szóló filmek, irodalmi al-

kotások révén is bővítik, és élményszerűbbé teszik a gyerekek tudását.

A találkozó végén a köztársasági elnök gyertyát gyújtott a holokauszt áldozatainak emlékére, s a résztvevőkkel kölcsönösen a magyar-izraeli kapcsolatok további virágzását kívánták a két országnak.

EGYÉB HÍREK

Wass Albert-szobrot avattak a csepeli Radnóti Miklós Művelődési Házban

Forrás: szombat.org; varosikurir.hu

2020. január 8-9. Borbély Lénárd csepeli polgármester meghívására Tarlós István volt főpolgármesterrel együtt avattak Wass Albert-mellszobrot Csepelen, a Radnóti Miklós Művelődési Ház parkjában.

A polgármester beszédében azt mondta, minden évben Wass Albert születésének napján megemlékeznek a költőfejedelemtől. Megtudhatták a jelenlévők, – akikről annyi derült ki, hogy “szép számban” voltak, a kamera nem mutatta őket – hogy Németh Szilárddal az élen a Fidesz hirdetett gyűjtést Wass születésének 100. évfordulóján a szoborért.

„*Akkor, mivel ellenzékben voltunk, ez közterületen nem valósulhatott meg*” – mondta beszédében a polgármester. Majd így folytatja: „*Wass Albert felújított szobra nem messze került felállításra Radnóti Miklósétól, hiszen azt gondolom, hogy ennek a két embernek a sorsa sok szempontból találkozik és nagyon hasonló.*”

Az eseményen beszédet mondott Tarlós István, Budapest korábbi főpolgármestere is, aki beszédében kifejtette, hogy Wass Albert a „*legkedvesebb szerzői közé tartozik*”.

Wass Albert is bekerült a Nemzeti alaptantervbe

Forrás: magyarnemzet.hu; szombat.org; 444.hu

2020. január 9. A korábbinál hangsúlyosabban jelenik majd meg Wass Albert és Szabó Magda munkássága, de Csukás István és Herczeg Ferenc, sőt még az angol krimiszerző, Agatha Christie is helyet kapott a korszerűsített, hamarosan megjelenő Nemzeti alaptantervben (NAT).

A korábban sokszor vitatott, újra és újra politikai botrányokat eredményező Wass Albert *Adjátok vissza a hegyeimet* című regénye kerül be a tananyagba. Mint ismeretes, az antiszemita publicisztikákat közlétevé és olykor irodalmi műveiben is zsidóellenes elemeket alkalmazó író politikai szerepvállalása körül számos vita zajlik évek óta.

A Nemzeti alaptantervbe kerülése ellen is tiltakoztak zsidó szervezetek – eredménytelenül kérve, hogy vagy vegyék ki Wasst a tantervből, vagy kontextualizálva, antiszemita és szélsőjobboldali politikai tevékenységét ismertetve és kritikailag kezelve tanítsák, hogy a diákok világos képet kapjanak pályájáról.

A tervezet 2018 végére készült el, az oktatási kormányzat viszont nem találta eléggé

nemzetinek, ezért tavaly Hajnal Gabriellát, az iskolákat fenntartó Klebelsberg Központ elnökét bízták meg a feladattal. Ebbe aztán bevonták többek közt a szélsőjobboldali nézeteket hangoztató, antiszemita írókat magasztaló irodalomtörténészt, Takaró Mihályt is. Miatta testületileg felmondott a magyar nyelv és irodalom tantárgyon dolgozó hatfős munkacsoport.

Hóman Bálint és népbíróági pere címmel mutattak be kötetet Székesfehérváron

Forrás: MTI

2020. január 13. A könyv bevezetőjét jegyző L. Simon László fideszes országgyűlési képviselő hangsúlyozta: *„nagyívű tanulmánykötet készült, amely a Hóman-képet nagymértékben árnyalja, és arra kényszeríti az olvasót, hogy sok mindent újra értelmezzen vele kapcsolatban. Szerinte ezzel kellett volna kezdeni Hóman Bálint történész rehabilitációját, és utána lehetett volna dönteni arról, szükséges-e szobrot állítani neki”*

L. Simon László közölte: a kettős mércét fel kell számolni. Kifejtette: Lukács György filozófus, aki személyesen tíz ember haláláért volt felelős, a mai napig – tudományos munkássága alapján helyesen – az MTA tagja, ugyanakkor a volt vallás- és közoktatásügyi minisztert, akit később felmentett a bíróság, máig nem rehabilitálta az Akadémia. *„El kell választani a tudományos munkásságot a politikusitól, mert Hóman a magyar történettudomány egyik legnagyobb alakja volt, miközben hibás politikai döntései voltak, téves meglátásai pedig nem tagadhatók”* – fűzte hozzá.

Cser-Palkovics András polgármester je-

lezte, hogy a szoborállítással kapcsolatban kialakult vita jelentős részben arról szólt, ami az eredeti perben szóba sem került. Megemlítette, hogy jelenleg Székesfehérváron Hóman-szobor felállítására nincs lehetőség, ilyen előterjesztés évek óta nem készült és nem is tervezi senki, mert *„a köznyugalmat a kérdés felkavarná, ezért nem időszerű a szobor kérdése”*. A városvezető szerint Hóman esetében elfogadhatatlan a zsidótörvények megszavazása, és mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy többé ilyenre ne kerülhessen sor, hiszen akkoriban több mint kétezer tisztos fehérvári polgárt hurcoltak el, és többségük sohasem tért vissza.

Ujvári Gábor a kötet szerkesztője, a Kodolányi János Egyetem tanára kiemelte: *„Hómant első fokon több mindennel vádolták,*

másodfokon viszont egyetlen vádpontba sűrítették a vádak. Vezető pozíciójánál fogva háborús bűnösnek mondták ki. A 2015-ös ítélet Hóman Bálintot nem politikai döntéseiért viselt felelőssége alól mentette fel, hanem a háborús bűnösség alól” – tette hozzá.

forrás: origo.hu

Megerősítette, hogy az egykori akadémikus 1938-tól kezdve antiszemita politikusként jellemezhető, de „gyökeresen másképpen”, mint a magyar értelmiség döntő többsége. Ujvári Gábor szerint Hóman azért hangoztatta, hogy zsidókérdés van Magyarországon, mert a zsidóság kulturális és gazdasági felülreprezentáltságát szerette volna visszaszorítani. Ez volt antiszemitizmusának alapja, mindez politikai számításból fakadt, ami súlyosbítja megítélését. Ugyanakkor 1944-ben ő volt az, aki a német megszállás után számos zsidó művészt, közéleti embert mentesített a deportálás alól.

Hóman Bálint történész, akadémikus, politikus 1885-ben született Budapesten. 1925-től tanított, az 1920-as évek elején az Országos Széchényi Könyvtár, majd a Magyar Nemzeti Múzeum élén állt. 1929-től az MTA rendes tagja, 1933 és 1945 között igazgatója. Az 1930-40-es években több kormányban is vallás- és közoktatásügyi miniszter volt. Ezt a pozícióját a nyilas hatalomátvétel után is megtartotta, majd a szovjet hadsereg elől Németország felé menekült és amerikai fogságba került. 1946-ban a Népbíróság háborús bűnösneként életfogytiglanra ítélte, azzal az indokkal, hogy minisztersége idején a fasizmus egyre erősebb teret nyert a közoktatásban. A rabtartók kegyetlenkedései következtében 1951-ben a váci fegyházban halt meg, és a rabtemetőben jeltelen sírba helyezték.

2016-ban a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) állásfoglalása szerint Hóman Bálint felelős volt Magyarországnak „*az önkényuralmi berendezkedést megtestesítő nemzetiszocialista Németországgal való kapcsolata megalapozásában és végzetes felerősítésében*”.

Kulcsár Gergelyt felszólította a Jobbik, hogy adja vissza mandátumát

Forrás: nepszava.hu

2020. január 27. A Jobbik új elnöksége felszólította Kulcsár Gergelyt, hogy adja vissza mandátumát.

2015-ben nagy botrányt kavart, amikor kiderült: Kulcsár Gergely jobbikos parlamenti képviselő beleköpött a holokauszt áldozatainak emléket állító Duna-parti cipőkbe. Pártja elítélte cselekedetét, Kulcsár bocsánatot kért.

Kulcsár Gergely tavaly októberben elindult az önkormányzati választáson Debrecenben: egyéni jelöltként a Jobbikon kívül az LMP és a Momentum is támogatta. A baloldali ellenzék, valamint az LMP és a Momentum országos vezetői továbbra is vállalhatatlannak tartották személyét. Kul-

csár engedett a nyomásnak, és bejelentette, hogy visszalép az egyéni jelöltségtől. A Hajdú-Bihar megyei közgyűlésbe azonban bejutott.

A Jobbik szombati tisztújító kongresszusa után ült össze a párt elnöksége. „*A Jobbik új elnöksége első ülésén felszólította Kulcsár Gergelyt mandátuma visszaadására*” – tájékoztatta a lapot a kongresszuson pártelnökké választott Jakab Péter. Az elnökség szimbolikus lépésnek szánja a döntést.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY HIVATALOS ELJÁRÁSBAN KEZDEMÉNYEZETT ÜGYEI

Eljárás megindítása iránti kérelem az Egyenlő Bánásmód Hatóságnál

Forrás: Tett és Védelem

2020. január 27. Bejelentés érkezett Alapítványunkhoz egy diszkriminatív esetről. Mint azt az „Antiszemita gyűlöletcselekmények” fejezetben leírtuk: a bejelentő elmondta, hogy még 2019. december 24-én felkereste az ügyeletes orvosi szolgálatot tüszős mandulagyulladás tüneteivel. Az egészségügyi intézményben az orvos „Mit akar maga idióta?” kérdéssel fogadta őt. Miután előadta egészségi panaszait, az orvos további sértésekkel illette őt, majd antiszemita fejtegetésbe kezdett: „*Maga nem jönne ide, ha megnézne Jézusról egy filmet, bár azt úgysem értené, mivel ránézésre is más vallású*”. A vizsgálat befejezését követően

még a gyógyszer felírásakor az asszisztensnek, hangosan hozzátette: „Na, adjunk ennek a baromnak valamit!”

Az eset után az asszisztens e-mailben elnézést kért (az orvos nevében is) a bejelentőtől, annak viselkedésével kapcsolatban, illetve leírta azt is, hogy a szükséges intézkedéseket megteszi.

A bejelentő ezután fordult Alapítványunkhoz segítségért. A kezelőorvos súlyosan jog- és orvostikai normákat kirívóan sértő magatartást tanúsított, melynek kiváltó oka az elhangzottak alapján a bejelentő vélt zsidósága volt. A TEV a bejelentő segítségére sietett és jogsegély keretében kérte az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárását, illetve bejelentést tett a Magyar Orvosi Kamaránál is – és kérte a munkáltatótól is az eset kivizsgálását.

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A *Kategória* rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Sorszám	Dátum	Esemény	Kategória
1.	január 1.	Nem találta a rendőrség a nyíregyházi kántor támadóját – lezárták a nyomozást	Hivatalos és civil reakciók
2.	január 7.,10., 27-28.	Tiltakoznak Siklósi Beatrixnak a Kossuth Rádió csatornaigazgatói kinevezése ellen	További gyűlöletcselekmények
3.	január 8-9.	Wass Albert-szobrot avattak a csepeli Radnóti Miklós Művelődési Házban	Egyéb hírek
4.	január 9.	Wass Albert is bekerült a Nemzeti alaptantervbe	Egyéb hírek
5.	január 13.	Hóman Bálint és népbíróági pere címmel mutattak be kötetet Székesfehérváron	Egyéb hírek
6.	január 16.	Áadták az idei Raoul Wallenberg díjakat	Közösségi hírek, reakciók
7.	január 17.	Antiszemita firkálás egy budapesti villamosmegállóban	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd
8.	január 17; január 19.	A budapesti gettó felszabadulásának 75. évfordulójára emlékeztek	Közösségi hírek, reakciók
9.	január 19.	Tiszteletben kell tartani a náciizmus és a fasiszmus áldozatainak emlékét	Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról
10.	január 22.	"Hetvenöt év után valóban felszabadult Auschwitz?"	Közösségi hírek, reakciók
11.	január 22.	Elfogták a makói zsidó emlékjel megrongálóját	Hivatalos és civil reakciók
12.	január 24.	Áder János magyar holokauszt-túlélőkkel találkozott Jeruzsálemben	Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról
13.	január 27.	Diszkriminatív eset egy orvosi rendelőben	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Diszkrimináció
14.	január 27-28.	Megemlékezések voltak a holokauszt áldozatainak nemzetközi emléknapján	Közösségi hírek, reakciók
15.	január 27.	Felszólította antiszemita politikusát a Jobbik, hogy adja vissza mandátumát	Egyéb hírek
16.	január 27.	Eljárás megindítása iránti kérelem az Egyenlő Bánásmód Hatóságnál	TEV hivatalos eljárásban kezdeményezett ügyei
17.	január 28.	Náci propagandát terjesztett a pécsi KDNP a Facebook-oldalán	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd
18.	január 29.	„Magyarország egy New Yorkban bejegyzett izraeli cég”	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Liga, mint európai szervezet helyi partnerekkel együttműködésben végzi munkáját. Magyarországi partnere a Tett és Védelem Alapítvány, amely zsidó szervezetek civil kezdeményezése és a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért. Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus ért, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez! Bejelentéseket az alábbi lehetőségek bármelyikén fogad az Alapítvány:

FORRÓDRÓT (+36 1) 5 1 00 000

Tett és Védelem Alapítvány honlapján: www.tev.hu/forrodrot
és Facebook-oldalán: www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtsük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját! Adományát az alábbi bankszámlaszámon juttathatja el az Alapítványhoz:

13597539-12302010-00057157

A Tett és Védelem Alapítvány elérhetőségei:
Cím: 1082 Budapest, Baross utca 61.
Tel: +36 1 267 57 54, +36 30 207 5130
<http://www.tev.hu>, info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)
- Anti Defamation League (ADL). 2012. 2011 Audit of Anti-Semitic Incidents.
- CEJI, 2012. Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motiválta incidensek monitorozásához. Facing Facts! projekt.
- Chakraborti, Neil és Garland, Jon. 2009. Hate Crime. Impact, Causes and Responses. London: SagePublications.
- Community Security Trust (CST). 2013. Antisemitic Incidents Report 2012.
- Levin, Jack és McDewitt, Jack. 1999. Hatecrimes. In Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.
- OSCE/ODIHR. 2009a. Hate Crime Laws. A Practical Guide. Varsó: OSCE/ODIHR.
- OSCE/ODIHR. 2009b. Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region. Varsó: OSCE/ODIHR.
- Perry, Barbara. 2001. In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes. New York: Routledge.
- Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány. Budapest: TASZ.
-

IMPRESSZUM

Kiadó: Tett és Védelem Liga,
Szalai Kálmán titkár

Szerkesztők: Nádasi Krisztián vezető kutató,
Brüsszel Intézet Kutatási és Incidenskövető Csoport
Dr. Bodó Kristóf ügyvéd, a Tett és Védelem Alapítvány
és a Brüsszel Intézet jogi képviselője
Bodó Gábor kutató, Brüsszel Intézet
Monitoring Csoportjának tagja
Tóth Gábor kommunikációs szakértő

Támogatás: **Bodnár Dániel** filozófus,
Tett és Védelem Liga Elnöke
Andrew Srulewitch igazgató, ADL

A kiadó köszönetét fejezi ki **Dr. Kovács András** szociológusnak,
a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért.

A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő
irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a
jelentés létrejöttét.

A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag
a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a
forrás pontos megjelölésével.

2020 Budapest

TETT ÉS VÉDELEM LIGA

1040 Brüsszel, Rue de Froissart 109.
<http://www.apleu.org>

